

Αριθμ. Πρωτ. ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 251
Ημερομ. Κατάθεσης: 6/12/2021
Ωρα κατάθεσης: 09:30'

Αθήνα, 6 Δεκεμβρίου 2021

ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς κ. Υπουργό Πολιτισμού & Αθλητισμού

ΘΕΜΑ: Αρχαία Ιερά Οδός, 850 μέτρα σε Χαϊδάρι και λίμνη Κουμουνδούρου βρίσκονται σε επικίνδυνη εγκατάλειψη και απαιτούν προστασία

Σε συνέχεια των με απ 132/1.11.2021 και 256/26.11.2019 επίκαιρων ερωτήσεών μου για τους αρχαιολογικούς θησαυρούς της Δυτικής Αθήνας και την κατάσταση στην οποία βρίσκονται, επανέρχομαι στο θέμα με τους σωζόμενους κλάδους της αρχαίας Ιεράς Οδού και τη λίμνη Ρειτών.

Το ισχύον Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας – Αττικής (νόμος 4277/2014 – ΦΕΚ Α' 156/1-8-2014), με το άρθρο 15 παρ. 5 προβλέπει ως πολιτιστική-περιηγητική διαδρομή την σύνδεση του Ιστορικού Κέντρου της Αθήνας με τον αρχαιολογικό χώρο της Ελευσίνας, μέσω της Ιεράς οδού. Η διαδρομή αυτή αξιολογείται ως πολιτιστικού και αρχαιογνωστικού ενδιαφέροντος, δυνάμενη να αποκτήσει και περιηγητικό – φυσιογνωστικό ενδιαφέρον με την ανάδειξη των χώρων πρασίνου στον Διομήδειο κήπο, στο πευκοδάσος της μονής Δαφνίου, στο άλσος Χαϊδαρίου, πέριξ του Ιερού της Αφροδίτης, στη λίμνη Ρειτών – Κουμουνδούρου και στις παρυφές του Ποικίλου όρους.

Μεταξύ των αρχαιολογικών μνημείων που βρίσκονται κατά μήκος της διαδρομής αυτής είναι και τμήμα της βόρειας διακλάδωσης της αρχαίας Ιεράς οδού, που εκκινούσε από το Ιερό της Αφαιίας Αφροδίτης, ανέρχονταν στο λόφο της Ηχούς και από εκεί κατέρχονταν στις λίμνες των Ρειτών (Κουμουνδούρου). Από την βόρεια διακλάδωση της Ιεράς οδού, ο Ιωάννης Τραυλός ανέσκαψε και ανέδειξε το κατηφορικό τμήμα (από την κορυφή του λόφου της Ηχούς έως το τούνελ της περιφερειακής Αιγιάλεω), μήκους 230 περίπου μέτρων. Το τμήμα αυτό ωστόσο : α) Δεν έχει ακόμη κηρυχθεί ως αρχαιολογικός χώρος, παρά το γεγονός ότι έχει τοποθετηθεί πινακίδα με την ένδειξη “Αρχαιολογικός χώρος” στην κορυφή του, β) Έχει καλυφθεί από θαμνώδη βλάστηση σε όλο το μήκος του.

Από το ανηφορικό τμήμα της βόρειας διακλάδωσης, μήκους 1000 περίπου μέτρων, τα πρώτα 300 μέτρα έχουν καταστραφεί από τον οικισμό Αφαιίας Σκαραμαγκά. Τα υπόλοιπα όμως 700 περίπου μέτρα, αφενός μεν έχουν αποτυπωθεί από τον Ιωάννη Τραυλό, αφετέρου δε, η διαδρομή τους είναι ακόμη διακριτή στο έδαφος, από το οποίο εξέχουν, κατά διαστήματα, οι πλευρικοί αναλημματικοί τοίχοι. Ειδικότερα το τμήμα αυτό εκκινεί από την οδό Δήμητρας του οικισμού Αφαιίας και ανέρχεται ομαλά σε βορειοδυτική κατεύθυνση μέχρι την κορυφή του υψώματος της Ηχούς. Συνεπώς η ανασκαφή και η ανάδειξη του δεν παρουσιάζει ιδιαίτερες δυσκολίες.

Δυτικά του Ιερού της Αφαιίας Αφροδίτης και μπροστά από ανενεργή επιχείρηση, σωστική ανασκαφική έρευνα που διενήργησε η Γ' ΕΠΚΑ, έφερε στο φως τμήμα της νότιας διακλάδωσης της αρχαίας Ιεράς οδού, μήκους περίπου 300 μέτρων. Το τμήμα αυτό, εξαιρέθηκε από τις

εγκαταστάσεις της επιχείρησης αναψυχής. Το 2010, σε ερώτηση στη Βουλή η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού, απάντησε ότι προγραμματίζονταν η υλοποίηση μελέτης ανάδειξης και προστασίας του τμήματος αυτού της Ιεράς οδού. Μέχρι σήμερα όμως, δεν έχει υλοποιηθεί καμία μελέτη, ούτε έχει κηρυχθεί ο χώρος ως αρχαιολογικός.

Τέλος, η λίμνη Ρειτών (Κουμουνδούρου) έχει χαρακτηριστεί από το έτος 1974 ως ιστορικός τόπος και έχει οριστεί ζώνη προστασίας 50 μέτρων γύρω από αυτήν. Μέχρι σήμερα όμως δεν έχει ληφθεί κανένα μέτρο για την τοποθέτηση ενημερωτικών πινακίδων, δεν υπάρχει δυνατότητα πρόσβασης από την βορειοδυτική της πλευρά, και εξακολουθεί να υπάρχει, μέσα στη ζώνη προστασίας των 50 μέτρων, παλαιά μάνδρα οικοδομικών υλικών (που δεν λειτουργεί πλέον) περιφραγμένη, με κτίσματα, που εμποδίζει την πρόσβαση στον περιβάλλοντα χώρο, έστω από απόσταση, για να μην διαταράσσεται το οικοσύστημα του υδροβιότοπου της λίμνης.

Ερωτάται η κ. Υπουργός

Δεδομένου ότι η ανάγκη για ανασκαφικές εργασίες, συντήρηση, ανάδειξη, σήμανση, προστασία της βόρειας διακλάδωσης της αρχαίας Ιεράς οδού, του σωζόμενου τμήματος της νότιας διακλάδωσης και του περιβάλλοντα χώρου της λίμνης Ρειτών (Κουμουνδούρου) με την απομάκρυνση των υφιστάμενων, εντός της ζώνης προστασίας των 50 μέτρων, εκεί εγκαταστάσεων, για την υλοποίηση των προβλέψεων του ΡΣΑ-Α και την ανάδειξη της Ελευσίνας ως πολιτιστικής πρωτεύουσας της Ευρώπης το έτος 2023, είναι προφανής, δεσμεύεται να προχωρήσει άμεσα στις απαραίτητες ενέργειες;

Ο ερωτών Βουλευτής

Κρίτων Αρσένης